

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 29.1.2007
KOM(2007) 30 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG
EUROPA-PARLAMENTET**

Gennemgang af forvaltningen af dybhavsfiskebestande

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Gennemgang af forvaltningen af dybhavsfiskebestande

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Oversigt over EF-forordninger om dybhavsfiskeri	3
3.	Forordningernes effektivitet.....	5
3.1.	Er de vedtagne foranstaltninger tilstrækkelige?.....	5
3.1.1.	TAC'ernes størrelse	5
3.1.2.	Er TAC'er den rette metode til forvaltning af dybhavsbestande?	6
3.1.3.	Indsatsforvaltning for dybhavsbestande.....	7
3.2.	Forordningernes anvendelse.....	7
3.2.1.	Videnskabelige prøveudtagningsplaner og observatørprogrammer.....	7
3.2.2.	Liste over udpegede havne	8
3.2.3.	Liste over fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse	9
3.2.4.	Begrænsning af fiskeriindsats	9
3.2.5.	Overvågning og kontrol	9
4.	Konklusioner	10
	BILAG.....	12

1. INDLEDNING

Denne gennemgang vedrører udelukkende dybhavsfiskeri i EU-farvandene og de områder, der reguleres af Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) og Komitéen for Fiskeriet i det Østlige Centrale Atlanterhav (CECAF). Den vedrører derfor ikke fiskeriet i andre regulerede områder såsom de områder, der reguleres af Organisationen for Fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav (NAFO) eller Organisationen for Fiskeriet i det Sydøstlige Atlanterhav (SEAFO), og uregulerede dele af det åbne hav.

I gennemgangen fokuseres også mere på forvaltningen af dybhavsfiskebestande end på bredere økosystemaspekter såsom beskyttelse af sårbare levesteder. At Kommissionen har valgt at fokusere på forvaltningen betyder ikke, at Kommissionen betragter dybhavsfiskeriets indvirkning på økosystemet som værende mindre vigtig.

Generelt anser man arter for at være dybhavsarter, når de lever på dybder på over 400 m. På disse dybder er der meget lidt lys, så fødekæden er afhængig af nedbrudt materiale, der synker ned gennem vandmasserne fra vandsøjlets øverste lag, og produktiviteten er derfor meget lav. Dybhavsarter har typisk en lang livscyklus, er langsomt voksende og kønsmodnes sent. De har også generelt lav fertilitet. Alle disse karakteristika gør dem særdeles sårbare over for overfiskning.

Med visse undtagelser har fiskeriet efter dybhavsarter udviklet sig og ekspanderet, inden der forelå oplysninger nok til, at det var muligt at rådgive om forvaltningen. Dette har især været tilfældet i det sidste årti, hvor udnyttelsen af en række arter har været stigende, fordi fiskeriet er blevet udvidet til dybere farvande eller nye områder. Data om landinger og fiskeriindsats er mangelfulde, og udsnid rapporteres stort set ikke, selv om det måtte være betydeligt. Dette har gjort det vanskeligt for Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) at sige, hvor stor en udnyttelse der måtte være bæredygtig, men det påpeger dog, at udnyttelsen af de fleste dybhavsarter må anses for at ligge uden for sikre biologiske grænser, og at fiskeriindsatsen øjeblikkeligt bør reduceres. Der bør kun gives tilladelse til nye fiskerier, hvis de udvikles meget langsomt, og der samtidig udarbejdes dataindsamlingsplaner, som gør det muligt at evaluere bestandssituationen.

I de fleste dybhavsfiskerier fanges der en blanding af forskellige arter. Således har man fx registreret omkring 70 dybhavsarter i fangster fra trawlfiskeri efter skolæst. Man ved meget lidt om dybhavsfiskeriets indvirkning på økosystemet, bortset fra de direkte skader, som fiskeredskaberne kan forårsage på levestederne. ICES har anmodet om, at alt relevant materiale stilles til rådighed for arbejdsgruppen, og at der opstilles programmer for direkte overvågning, fx ved anvendelse af forskningsskibe.

2. OVERSIGT OVER EF-FORORDNINGER OM DYBHAVSFISKERI

I 2002 blev der for første gang fastsat samlede tilladte fangstmængder (TAC'er) for visse dybhavsarter. Det skete ved Rådets forordning (EF) nr. 2340/2002¹, som var baseret på et kommissionsforslag udarbejdet på grundlag af ti års fangsttal (1990-1999). Eftersom der gives

¹ EFT L 356 af 31.12.2002, s. 1-11.

videnskabelig rådgivning om dybhavsbestande hvert andet år, fastsattes der ved forordning (EF) nr. 2340/2002 TAC'er for dybvandsarter for 2003 og 2004.

Efter EU's udvidelse i 2004 måtte der fastsættes kvoter for de nye medlemsstater, jf. artikel 57 i tiltrædelsesakten. Hvis der ikke blev fastsat kvoter, havde de nye medlemsstater måttet indstille fiskeriet ved tiltrædelse af EU, selv om de før havde legitime fiskerimuligheder. Ved Rådets forordning (EF) nr. 2269/2004² blev der fastsat kvoter for de nye medlemsstater efter samme kvotetildelingsmetode som i forordning (EF) nr. 2340/2002, men på basis af fangsttal for 1993-2003 i stedet for 1990-1999. Ved forordning (EF) nr. 2269/2004 blev kvoterne for de nye medlemsstater lagt over i kvoterne i forordning (EF) nr. 2340/2002 for de gamle medlemsstater, hvilket gav højere TAC'er. De således fremkomne samlede fordelingsnøgler blev anvendt som basis for fastsættelse af TAC'er for alle medlemsstater i årene derefter. Tildelingen af TAC'er var et stridspunkt, fordi medlemsstater med etablerede fiskerier fik tildelt en større andel af ressourcerne end de medlemsstater, der ønskede at udvikle alternative fiskerimuligheder, men som ikke rigtigt kunne fremlægge fangsttal fra tidligere, i en tid, hvor det traditionelle fiskeri, som var centreret om torsk, blev drastisk beskåret.

Forordningen om TAC'er og kvoter blev suppleret med Rådets forordning (EF) nr. 2347/2002 om særlige adgangskrav og dertil knyttede betingelser for fiskeri efter dybhavsbestande³. Formålet med denne forordning var at begrænse udvidelsen af fiskeriindsatsen i forbindelse med fiskeri efter dybhavsarter ved at kræve, at alle fartøjer, der fanger over 10 tons dybhavsarter om året, skal have en dybhavsfiskeritilladelse, idet de ellers højst må fange 100 kg dybhavsarter pr. fangstrejse. Endvidere blev den samlede kapacitet for fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse begrænset til den kumulerede kapacitet for de fartøjer, der fangede over 10 tons dybhavsarter i et af årene 1998, 1999 og 2000 (2000-2003 for de nye medlemsstater). Ved forordning (EF) nr. 2347/2002 blev der også indført særlige rapporterings- og kontrolkrav, herunder krav om godkendte prøveudtagningsplaner, observatørdækning og landing udelukkende i udpegede havne. Kommissionens forordning (EF) nr. 1581/2004⁴ indeholder yderligere krav i forbindelse med dataindsamling.

Forordning (EF) nr. 2340/2002 og (EF) nr. 2269/2004 blev erstattet med Rådets forordning (EF) nr. 2270/2004⁵, som fastsatte TAC'er for dybhavsbestande for 2005 og 2006. Ved denne forordning blev der også indført TAC'er for en række bestande, som hidtil havde kunnet fanges frit. Eftersom det fremgik af den videnskabelige rådgivning, at bestanden af orange savbug i område VI var stærkt nedfisket, oprettedes der ved denne forordning et lukket område for denne art vest for Det Forenede Kongerige og Irland. Fartøjer, der fisker i det lukkede område, må overhovedet ikke lande orange savbug. Fartøjer, der fisker efter orange savbug, og som sejler igennem det lukkede område, skal holde en hastighed på over 8 knob, så det sikres, at de ikke fisker i området.

Hovedparten af den videnskabelige rådgivning om dybhavsbestande gives hvert andet år, men undertiden gives der videnskabelig rådgivning om specifikke bestande, eller træffes der beslutninger i de regionale fiskeriorganisationer, der kræver, at der med relativt hurtigt vedtages specifikke foranstaltninger. Som eksempel kan nævnes den henstilling, som NEAFC fremsatte om, at fiskeriindsatsen i forbindelse med dybhavsbestande burde reduceres med

² EUT L 396 af 31.12.2004, s. 1-3.

³ EFT L 351 af 28.12.2002, s. 6-11.

⁴ EUT L 289 af 10.9.2004, s. 6-53.

⁵ EUT L 396 af 31.12.2004, s. 4-12.

30 % i 2005 og 2006. I stedet for at ændre forordning (EF) nr. 2347/2002 og (EF) nr. 2270/2004 fastsatte Kommissionen i sit forslag til Rådets forordning (EF) nr. 27/2005⁶ og (EF) nr. 51/2006⁷ vedrørende fastsættelse af fiskerimuligheder for henholdsvis 2005 og 2006 krav om, at fiskeriindsatsen i kW-dage skulle reduceres med 30 % i forhold til 2003, for at efterkomme NEAFC's henstilling. Ministerrådet vedtog imidlertid, at fiskeriindsatsen blot skulle reduceres med 10 % i hvert af årene 2005 og 2006.

3. FORORDNINGERNES EFFEKTIVITET

Der er to aspekter, der skal tages i betragtning, når man skal vurdere, hvor effektive forordningerne er. Det første er, om de vedtagne foranstaltninger er tilstrækkelige til at beskytte dybhavsbestande. Det andet er, om de pågældende foranstaltninger er blevet ordentligt gennemført og dermed har givet de ønskede resultater.

3.1. Er de vedtagne foranstaltninger tilstrækkelige?

3.1.1. TAC'ernes størrelse

Forsøgene på at regulere dybhavsfiskeriet er noget relativt nyt. De blev begrundet med, at det var nødvendigt helt at indstille eller i hvert fald at dæmpe den hurtige udvidelse af fiskeriet efter arter, som man kun havde meget lidt viden om. Den manglende grundviden om dybhavsarters biologi og dybhavsøkosystemet gjorde, at TAC'er og indsatsbegrænsninger blev noget vilkårligt fastsat. Skulle forsigtighedsprincippet have været fulgt til punkt og prikke, skulle man have fastsat meget lavere TAC'er og meget større indsatsbegrænsninger eller endog helt have lukket fiskerierne.

TAC'erne for 2003 og 2004 var et skridt i den rigtige retning, men i de fleste tilfælde var de for høje til at gøre bestandene bæredygtige. Endvidere var de rapporterede fangster af de fleste bestande markant lavere end TAC'erne, hvilket viser, at TAC'erne ikke begrænsede fiskeriet. I forslagene til TAC'er for dybhavsbestande for 2005 og 2006 bestræbte Kommissionen sig derfor på at sikre, at TAC'erne nu også virkeligt blev restriktive, idet den baserede sig på de faktiske fangster og ikke de eksisterende TAC'er. Når den videnskabelige rådgivning viste, at det var nødvendigt at reducere fiskeriindsatsen eller fangsterne markant uden dog direkte at sætte tal på, blev der foreslået en reduktion af fiskerimulighederne på 30 %. Når den videnskabelige rådgivning viste, at det er nødvendigt at reducere fiskeriindsatsen eller fangsterne med et specifikt tal, anvendtes dette tal ved beregningen af de foreslåede TAC'er. For at afbøde de sociale og økonomiske virkninger var de foreslåede TAC'er aldrig mindre end 50 % af fangsterne i 2003.

Ministerrådet kunne ikke godkende Kommissionens metode og vedtog derfor i stedet mere moderate reduktioner på højst 15 %, og det i forhold til de bestående TAC'er og ikke i forhold til de rapporterede fangster. Dette blev begrundet med, at det var politisk vanskeligt at "sluge" tilsyneladende store nedskæringer i fiskerimulighederne for dybhavsbestande, når dybhavsfiskeriet blev betragtet som et alternativ til det faldende fiskeri på kontinentalsoklen. For de bestande, som der blev foreslået TAC'er

⁶ EUT L 12 af 14.1.2005, s. 1-151.

⁷ EUT L 16 af 20.1.2006, s. 1-183.

for første gang ved forordning (EF) nr. 2270/2004, vedtog Rådet Kommissionens forslag om nedsættelser på 30-50 % af de faktiske rapporterede fangster.

I skemaet i bilaget sammenholdes de faktiske TAC'er for 2005 og 2006 med de rapporterede fangster for 2005. I de fleste tilfælde var fangsterne betydeligt mindre end TAC'erne, hvilket antyder, at TAC'erne stadig ikke er restriktive nok.

3.1.2. *Er TAC'er den rette metode til forvaltning af dybhavsbestande?*

I dybhavsfiskeriet fanges der, med få undtagelser, en blanding af forskellige arter, selv om der kun fiskes efter én eller to målarter. Visse dybhavsarter, som man også finder på kontinentalsoklens skråninger, fx lange og brosme, risikerer også at blive taget som bifangster i demersalt fiskeri på lavt vand.

For at TAC'er kan være effektive i blandede fiskerier, bør de for de enkelte bestande fastsættes i forhold til hinanden således, at udsmid og bifangster begrænses mest muligt. Dette er meget vanskeligt at realisere, selv i blandede fiskerier på lavt vand, hvor man har langt flere oplysninger om fangster og udsmid til rådighed. For dybhavsbestande er de individuelle TAC'er blevet fastsat udelukkende på basis af de officielt rapporterede fangster for alle fiskerier tilsammen og stort set uden nogen form for oplysninger om, hvordan fangstsammensætningen inden for de enkelte fiskerier har været, eller om, hvor stort udsmidet har været. Desuden fastsættes der kun fastsat TAC'er for 9 ud af de 48 arter, som er opført i bilag I og II til forordning (EF) nr. 2347/2002. De fleste af de øvrige arter fanges for sporadisk eller i så små mængder, at det ikke er muligt at fastsætte TAC'er for dem. Desværre har det forhold, at der kun fastsættes TAC'er for et begrænset antal arter, virket som en tilskyndelse til fiskerne til at fejlrapporere, hvilke arter fangsterne indeholder, for at undgå at modregne dem i kvoterne.

Et andet problem i forsøget på at forvalte dybhavsbestande ved hjælp af TAC'er er, at man kun har relativt begrænset viden om dybhavsarternes geografiske bestandsstruktur. Der fastsættes derfor ofte TAC'er for enorme forvaltningsområder, til dels for at forebygge den fejlrapporering, det ellers kunne resultere i, hvis TAC-områderne var mindre. Faren ved utilsigtet at udelukke et område fra TAC-ordningen blev illustreret ved, hvordan det direkte fiskeriet efter skolæst i de norske farvande i ICES-område III udviklede sig. Ved forordning (EF) nr. 2270/2004 blev der fastsat en TAC på 1 590 tons for ICES-område III, men det blev samtidig specificeret, at den gjaldt for EU-farvande og internationale farvande. TAC'en gjaldt derfor ikke for norske farvande, selv om der i de fangsttal, som TAC'en var baseret på, også var medregnet fangster i norske farvande. Dette smuthul blev udnyttet af en række danske fartøjer, der lovligt fiskede i henhold til historiske rettigheder anerkendt af Norge, og som øgede deres fangster af skolæst til over 14 000 tons i 2005.

Alle vanskeligheder og mangler til trods har TAC'erne sandsynligvis i en vis grad været medvirkende til at nedbringe fiskeridødeligheden for visse af de vigtigste målarter. Man kommer dog ikke uden om i den langsigtede forvaltning af dybhavsbestande at supplere TAC'er med andre foranstaltninger, især fiskeriindsatsbegrænsninger.

3.1.3. *Indsatsforvaltning for dybhavsbestande*

Efter artikel 4 i forordning (EF) nr. 2347/2002 er kapaciteten for fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse begrænset til den kumulerede kapacitet for alle fartøjer, som i ét af årene 1998, 1999 eller 2000 fangede over 10 tons blandede dybhavsarter. Formålet med kapacitetsloftet var at begrænse dybhavsfiskeriets ekspansion, men i praksis har det sandsynligvis ingen virkning.

En af årsagerne er, at visse dybhavsbestande tages som bifangst i direkte fiskerier efter lavvandsarter. Lange og brosme er allerede nævnt som eksempler herpå. Et andet eksempel er guldlaks, der er anført som en dybhavsart i forordning (EF) nr. 2347/2002, men som tages som bifangst i fiskeriet efter hvilling. Dette betyder, at kapacitetslofterne inkluderer fartøjer, der ikke fisker direkte efter dybhavsarter, og dermed repræsenterer de en langt større del af den samlede flådekapacitet end dybhavsfiskeriets relative betydning berettiger til.

Et andet problem er, at det i artikel 4 fastsættes, at den samlede kapacitet for alle fartøjer, som fangede over 10 tons i ét af årene 1998, 1999 eller 2000, indgår i loftet. Hvis et fartøj fangede 10 tons dybhavsarter i ét af disse år og et andet fartøj fangede 10 tons i et andet af de nævnte år, ville begge fartøjers kapacitet indgå i kapacitetsloftet. Resultatet er, at lofterne er urealistisk høje og ikke begrænser antallet af fartøjer, der fisker direkte efter dybhavsarter.

Denne svaghed har også undermineret effektiviteten af indsatsbegrænsningerne i henhold til forordning (EF) nr. 27/2005 og (EF) nr. 51/2006, hvor der kræves en reduktion på henholdsvis 10 % og 20 % af antallet af kW-dage for fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse i forhold til antallet i 2003 (det år, hvor forordning (EF) nr. 2347/2002 trådte i kraft, og derfor det første år, som der foreligger pålidelige indsatsdata for). Eftersom mange af fartøjerne med dybhavsfiskeritilladelse ikke fisker direkte efter dybhavsbestande, reducerer indsatsbegrænsningerne ikke nødvendigvis disse bestandes udnyttelse og kan endog unødigt begrænse fiskeriindsatsen for visse andre fiskerier. For at undgå, at den nominelle begrænsning af fiskeriindsatsen for dybhavsarter domineres af indsatsbegrænsninger i fiskeriet efter blåhvilling, hvor der tages guldlaks som bifangst, fjernede man ved forordning (EF) nr. 51/2006 guldlaks fra listen over dybhavsarter med henblik på indsatsberegningerne.

Når man skal vurdere, om de vedtagne foranstaltninger har været passende, bør det bemærkes, at det ikke er umiddelbart klart, om de to på hinanden følgende indsatsbegrænsninger på 10 % for 2005 og 2006 i forhold til 2003-indsatsen er nok til at efterkomme NEAFC's henstilling om, at fiskeriindsatsen i forbindelse med dybhavsbestande bør reduceres med 30 % i forhold til den høje fiskeriindsats i den senere tid. Dette spørgsmål drøftes yderligere i afsnit 4.2.4 om medlemsstaternes rapportering af fiskeriindsats.

3.2. **Forordningernes anvendelse**

3.2.1. *Videnskabelige prøveudtagningsplaner og observatørprogrammer*

Efter artikel 8 i forordning (EF) nr. 2347/2002 skal medlemsstaterne opstille et observatørprogram med henblik på indsamling af data om de aktiviteter, som fartøjer

med dybhavsfiskeritilladelse udøver. Disse skulle have været evalueret af Kommissionen senest 6 måneder efter forordningens ikrafttræden.

Denne frist kunne ikke overholdes. Da forordning (EF) nr. 2347/2002 blev vedtaget, havde følgende lande fået tildelt fiskerimuligheder for dybhavsressourcer: Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Irland, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige. Ved udgangen af marts 2003 - tre måneder efter, at forordning (EF) nr. 2347/2002 trådte i kraft - havde kun Tyskland indsendt en prøveudtagningsplan. Sverige meddelte Kommissionen, at det betragtede sine fangster af dybhavsarter som for små til at retfærdiggøre en prøveudtagningsplan. Efter skriftlige rykkere indsendte Frankrig, Tyskland, Irland, Portugal, Spanien og Det Forenede Kongerige prøveudtagningsplaner. Belgien, Danmark, Nederlandene og Sverige indsendte ingen prøveudtagningsplaner. STECF (Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri) bemærkede, at alle disse landes dybhavskvoter er meget små. Efter udvidelsen burde de nye medlemsstater også have indsendt prøveudtagningsplaner, men Kommissionen modtog ingen.

En klar svaghed ved forordning (EF) nr. 2347/2002 er, at den ikke indeholder en tydeligt defineret prøveudtagningsstrategi, hvilket, selv om kravet om udarbejdelse af prøveudtagningsplaner overholdes, indebærer, at kvaliteten af de indsamlede data kan være dårlig, eller at det kan være vanskeligt at samle dataene fra de forskellige medlemsstater. I rapporten fra ICES' dybhavsarbejdsgruppe nævnes det, at man kun har anvendt data indsamlet som led i observatørprogrammer i forbindelse med nogle få bestande, fx skolæst i område V b, XII, VI og VII.

3.2.2. *Liste over udpegede havne*

Efter artikel 7 i forordning (EF) nr. 2347/2002 må landing af fangster af dybhavsarter på over 100 kg kun finde sted i udpegede havne. En liste over sådanne havne skulle have været sendt til Kommissionen senest 60 dage efter forordningens ikrafttræden. Senest 30 dage derefter skulle de dertil knyttede procedurer for kontrol og overvågning af dybhavsarter i de pågældende havne have været meddelt.

Alle medlemsstater indsendte lister over udpegede havne, men kun Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Irland, Letland, Nederlandene, Polen, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige meddelte de dertil knyttede kontrol- og overvågningsprocedurer.

Endnu en gang er det en svaghed ved forordning (EF) nr. 2347/2002, at den ingen retningslinjer indeholder for kontrol- og overvågningsprocedurer. Endvidere foretages kontrollen af landinger af dybhavsarter normalt sideløbende med kontrol af meget større landinger af demersale arter, og førstnævnte landinger nedprioriteres undertiden.

3.2.3. *Liste over fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse*

Kun Portugal og Spanien har opfyldt kravet i artikel 7 i Rådets forordning (EF) nr. 1627/94⁸ om at indsende en liste over fartøjer, der har fået udstedt dybhavsfiskeritilladelse.

3.2.4. *Begrænsning af fiskeriindsats*

Efter artikel 9 i forordning (EØF) nr. 2347/2002 skal medlemsstaterne for hvert halve kalenderår give Kommissionen oplysninger om fangster af dybhavsarter og om fiskeriindsats, udtrykt i kW-fiskedage, fordelt pr. kvartal, redskabstype og art, samt oplysninger om fangster af de øvrige arter opført i bilag II til samme forordning.

Halvårsrapporten skulle have været anvendt til at give detaljerede oplysninger om fiskeriindsats pr. redskabstype, så dybhavsfiskeriet kan defineres mere præcist med henblik på at gøre det muligt at finde frem til de rette indsatsbegrænsninger. EU har slået kraftigt til lyd for en sådan strategi på NEAFC's årsmøder flere år i træk. Der var ingen medlemsstater, der rutinemæssigt indsendte sådanne indsatsoplysninger, men nogle få medlemsstater indsendte dog efter anmodning fra Kommissionen mere detaljerede oplysninger for de seneste år.

Nogle, men dog ikke alle medlemsstater indsendte oplysninger, da Kommissionen anmodede medlemsstaterne om at give oplysninger om den samlede fiskeriindsats for perioden 1998-2004. Denne anmodning blev fremsat for at kunne evaluere, om den fiskeriindsatsbegrænsning på 10 % for 2005 i forhold til fiskeriindsatsen i 2003, der blev fastsat ved forordning (EF) nr. 27/2005, måtte være tilstrækkelig stor til, at EU havde efterkommet NEAFC's henstilling om at reducere fiskeriindsatsen med 30 % i forhold til den høje fiskeriindsats i den senere tid.

Følgende lande har indsendt kumulerede indsatsdata for årene 2000-2005 (eller skøn over indsats for årene før 2003, da forordning (EF) nr. 2347/2002 trådte i kraft): Danmark, Frankrig, Irland, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige, Tyskland og Det Forenede Kongerige. Disse data viser, at fiskeriindsatsen i 2005 højst var 65 % af indsatsen i 2000, hvilket viser, at EU rent faktisk har efterkommet NEAFC's henstilling.

3.2.5. *Overvågning og kontrol*

I artikel 7 i forordning (EF) nr. 2270/2004 indføres der et beskyttelsesområde for orange savbug. Fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse, der sejler ind i beskyttelsesområdet, må for så vidt angår orange savbug hverken beholde fangster af denne art om bord, lande dem eller omlade dem, uanset mængde, eller ved afslutningen af deres fangstrejse lande fangster af orange savbug, uanset mængde, medmindre alle ombordværende fiskeredskaber er fastsurret og bortstuvet, mens fartøjerne befinder sig i området, og gennemsnitshastigheden under gennemsejlingen er mindst 8 knob.

For at gennemføre disse foranstaltninger kræves det, at FOS-dataene nøje overvåges, og at der udløses en alarm, når et fartøjs hastighed falder til under 8 knob. Dette ser

⁸ EFT L 171 af 6.7.1994, s. 7-13.

ikke ud til effektivt at være blevet gennemført i nogen medlemsstat. Generelt er der hos fiskeriovervågningscentre (FOC'erne) nemlig ikke sat nogen alarm til, der automatisk advarer om, at et fiskerfartøj fisker i eller sejler igennem regulerede områder. Det betyder, at FOC'erne ikke holder den lokale fiskeriinspektion underrettet, når fiskerfartøjer udøver mistænkelige aktiviteter på fiskepladser, selv om de teknisk set udmærket kunne gøre dette. Hvis fiskeriinspektionen blev underrettet, kunne den specifikt kontrollere sådanne fartøjer, når de kom i havn.

I afsnit 4.1.3 blev det nævnt, at definitionen af fartøjer, som er forpligtet til at have dybvandsfiskeritilladelse, var for bred, idet forpligtelsen også gælder for mange fartøjer, der kun tager marginale fangster af dybhavsbestande. Ud over at gøre indsatsbegrænsningen af dybhavsfiskeriet mindre effektiv kan dette også give kontrolproblemer i forbindelse med bestande, der ikke er dybhavsbestande. Det skyldes, at fartøjer med dybhavsfiskeritilladelse lovligt kan fiske i områder, hvor en medlemsstat har dybhavskvoter. Det betyder dog ikke, at fartøjet nødvendigvis fisker direkte efter dybhavsbestande i sådanne områder. Dybhavsfiskeritilladelsen har i visse tilfælde gjort det lovligt for fartøjer at fiske i områder, hvor det ikke har ret til at fiske efter de arter, de rent faktisk fisker direkte efter.

4. KONKLUSIONER

- Mange dybhavsbestande har så lav produktivitet, at en bæredygtig udnyttelse sandsynligvis er ensbetydende med en udnyttelse, der er for lav til, at fiskeriet er rentabelt. Man må derfor erkende, at den nuværende udnyttelse af de pågældende bestande uundgåeligt må reduceres, enten fordi, at man vil bevare bestandene, eller fordi, at bestandene bliver fuldstændigt nedfisket. Det tager så lang tid at genoprette bestande, at udnyttelsesbegrænsningerne må betragtes som permanente og ikke som en metode til genopbygning af bestande med henblik på større udnyttelse på længere sigt.
- Under alle omstændigheder har gennemførelsen af de nuværende foranstaltninger været for ringe til at beskytte dybhavsbestandene.
- De nuværende foranstaltninger til regulering af fiskeriindsatsen gælder for alle fiskerier tilsammen, selv om nogle fiskerier sandsynligvis er mere bæredygtige end andre. Det mest presserende behov er at tilvejebringe bedre information om de forskellige fiskerier, som der fanges dybhavsarter i, så fiskeriindsatsen kan justeres individuelt for de hver af disse fiskerier efter mållart og bifangstart. Det bør kræves, at fartøjer skal fremlægge fangsttal fra tidligere for at kunne få udstedt tilladelse til at deltage i de enkelte fiskerier.
- Prøveudtagningsordningerne for indsamling af videnskabelige data bør opstilles efter samråd på såvel EU-plan som med andre kontraherende parter i NEAFC. Et af de største kritikpunkter i de nuværende bestemmelser er, at de, trods kravet om, at der skal indsamles og rapporteres data, kun indeholder ringe eller slet ingen vejledning om, hvordan indsamlingen og rapporteringen skal foregå. Prøveudtagningsordningerne varierer derfor meget i indhold og kvalitet fra medlemsstat til medlemsstat. Eftersom der ikke er fastsat noget rapporteringsformat, har det været vanskeligt at kumulere de indsamlede data. Rapporteringsformaterne bør derfor klart specificeres, og de videnskabelige arbejdsgrupper bør have lettere adgang til dataene.

- Overvågningen af kontrolprocedurer skal skærpes, ligesom der skal opstilles klare procedurer for rapportering af FOS-data.
- Indsamlingen af relevante data til vurdering af dybhavsfiskeriets indvirkning på økosystemet bør opprioriteres. Det gælder såvel data fra erhvervsfiskerfartøjer som fra forskningsskibes koordinerede undersøgelser.

BILAG

Kvoteudnyttelse 2005

Art	Område	TAC 2005-2006	Fangster i 2005	Udnyttelse
Dybhavshajer	V, VI, VII, VIII, IX	6 763	3 294	49 %
Dybhavshajer	X	120	16	13 %
Dybhavshajer og Deania histricosa og Deania profundorum	XII	243	148	61 %
Sort sabelfisk	I, II, III, IV	30	3	10 %
Sort sabelfisk	V, VI, VII, XII	3 042	2 977	98 %
Sort sabelfisk	VIII, IX, X	4 000	3 389	85 %
Sort sabelfisk	CECAF 34.1.2	4 285	3 195	75 %
Berycider	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XII, XIV	328	302	92 %
Brosme	I, II, XIV	35	5	13 %
Brosme	III	40	7	18 %
Brosme	IV	317	115	36 %
Brosme	V, VI, VII	604	452	75 %
Skolæst	I, II, IV, V a	20	2	8 %
Skolæst	III	1 590	881	55 %
Skolæst	V b, VI, VII	5 253	3 388	64 %
Skolæst	VIII, IX, X, XII, XIV	7 190	5 683	79 %
Orange savbug	VI	88	67	76 %
Orange savbug	VII	1 148	260	23 %
Orange savbug	I, II, III, IV, V, VIII, IX, X, XI, XII, XIV	102	60	59 %
Byrkelange	II, IV, V	119	27	22 %
Byrkelange	III	25	1	5 %
Byrkelange	VI, VII	3 137	3 066	98 %
Spidstandet blankesten	VI, VII, VIII	298	223	75 %
Spidstandet blankesten	IX	1 080	430	40 %
Spidstandet blankesten	X	1 136	1 119	98 %
Skælbrosmearter	I, II, III, IV	36	5	14 %
Skælbrosmearter	V, VI, VII	2 028	1 545	76 %
Skælbrosmearter	VIII, IX	267	269	101 %
Skælbrosmearter	X, XII	63	36	57 %